

มาตรฐาน และตัวบ่งชี้การประเมินคุณภาพภายนอก ระดับอุดมศึกษา รอบสาม

QA News ฉบับที่แล้วได้นำเสนอการกำหนดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา และกรอบการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา รอบสามไปแล้ว ฉบับนี้ขอนำกรอบมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ในการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม ซึ่งได้ผ่านมติของคณะกรรมการ บริหาร สมศ. ในการประชุมครั้งที่ 8/2552 เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2552 มานำเสนอ
กรอบการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา รอบสามในเชิงมิติแสดงได้ดังนี้

มิติที่ 1 ด้านประสิทธิผล <ul style="list-style-type: none"> ● ผลิตบัณฑิต ● วิจัย ● บริการวิชาการ ● ทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม 	มิติที่ 2 ด้านคุณภาพ การประกันและพัฒนาคุณภาพ ภายใน
มิติที่ 3 ด้านคณาจารย์ คุณภาพอาจารย์	มิติที่ 4 ด้านธรรมาภิบาล ในการกำกับดูแลและ การบริหารจัดการ Governance and Management

การประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา รอบสามจะแบ่งมาตรฐานในการประเมินเป็น 6 มาตรฐาน โดยมีค่าน้ำหนัก ในการประเมินแตกต่างกัน จำแนกตามกลุ่มสถาบัน ดังนี้ (ความหมายของกลุ่มสถาบันดูได้จาก QA NEWS ฉบับที่ 205)

มาตรฐาน	กลุ่มสถาบัน				
	ช (1)	ช (2)	ค (1)	ค (2)	ง
1. ด้านคุณภาพบัณฑิต	40	30	30	40	30
2. ด้านงานวิจัยและงานสร้างสรรค์	15	15	30	15	30
3. ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม	15	25	10	15	10
4. ด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม	5	5	5	5	5
5. ด้านการบริหารและการพัฒนาสถาบัน	15	15	15	15	15
6. ด้านการประกันและพัฒนาคุณภาพภายใน	10	10	10	10	10

มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และค่าน้ำหนักในการประเมินคุณภาพ

มาตรฐานที่ 1 ด้านคุณภาพบัณฑิต

สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการรับนักศึกษาเข้าเรียนที่มีคุณสมบัติและจำนวนตรงตามแผนการรับนักศึกษาและสอดคล้องกับ เป้าหมายการผลิตบัณฑิตอย่างมีคุณภาพ สถาบันจัดให้มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตร การเรียนการสอน คณาจารย์ สิ่งสนับสนุน การเรียนรู้ของนักศึกษา ทั้งการจัดกิจกรรมการพัฒนารับรู้ทั้งในและนอกหลักสูตร และตอบสนองความต้องการของนักศึกษา สถาบันผลิตบัณฑิตได้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ทั้งด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งได้ตามคุณลักษณะที่เป็นจุดเน้นของสถาบัน กล่าวคือ เป็นผู้ใช้ภาษาได้ดี ถูกต้อง ประพฤติดี มีกิริยามารยาทดี มีรสนิยมดี คิดตรึกตรองได้เองแท้ เจริญงอกงามเพราะความใฝ่รู้และสามารถแปลความคิดเป็นการกระทำได้สำเร็จ เป็นผู้เรื่องปัญหา มีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีทักษะและภูมิปัญญาในฐานะนักวิชาการและนักวิชาชีพชั้นสูง มีทักษะในการวิจัย มีจิตสำนึกและภูมิธรรมในฐานะพลเมืองดีของสังคมไทยและสังคมโลก

ตัวบ่งชี้ และน้ำหนักตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้	กลุ่มสถาบัน				
	ช (1)	ช (2)	ค (1)	ค (2)	ง
1.1 ร้อยละของบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้งานทำและการประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี	10	10	5	10	5
1.2 ร้อยละของบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่สอบใบประกอบวิชาชีพผ่านในครั้งแรก ต่อจำนวนผู้เข้าสอบทั้งหมด	15	10	5	20	5
1.3 ระดับคุณภาพของบัณฑิตระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษาตามมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ ประเมินโดยผู้ประกอบการ / ผู้ใช้บัณฑิต / อาจารย์ที่ปรึกษาระดับบัณฑิตศึกษา	15	10	10	10	10
1.4 ร้อยละของบทความวิทยานิพนธ์ปริญญาโทและวิทยานิพนธ์ปริญญาเอกที่มีการนำไปประยุกต์ใช้ก่อให้เกิดประโยชน์ในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาทางวิชาการต่อจำนวนวิทยานิพนธ์ปริญญาโทและวิทยานิพนธ์ปริญญาเอกทั้งหมด	-	-	5	-	-
1.5 ร้อยละของบทความวิทยานิพนธ์ปริญญาโทที่ตีพิมพ์เผยแพร่ใน refereed journal ระดับชาติหรือระดับนานาชาติต่อจำนวนวิทยานิพนธ์ปริญญาโททั้งหมด	-	-	-	-	5
1.6 ร้อยละของบทความวิทยานิพนธ์ปริญญาเอกที่ได้รับการอ้างอิง (citation) ใน refereed journal ที่อยู่ในฐานข้อมูลระดับชาติหรือระดับนานาชาติต่อจำนวนวิทยานิพนธ์ปริญญาเอกทั้งหมด	-	-	5	-	5

มาตรฐานที่ 2 ด้านงานวิจัยและงานสร้างสรรค์

สถาบันอุดมศึกษามีการดำเนินงานตามพันธกิจด้านการวิจัยอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพภายใต้จุดเน้นเฉพาะโดยมีการดำเนินการตามนโยบาย แผนงาน งบประมาณ มีการบริหารและการจัดการเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนคณาจารย์ นักวิจัย และบุคลากรให้มีสมรรถนะในการทำวิจัย ส่งเสริมและสร้างเครือข่ายการทำวิจัยกับหน่วยงานภายนอกสถาบัน เพื่อให้ได้ผลงานวิจัย/ผลงานประดิษฐ์และงานริเริ่มสร้างสรรค์ที่มีคุณภาพ ที่เป็นนวัตกรรมที่นำไปสู่การสร้างและพัฒนาบัณฑิตที่เรื่องปัญญา มีคุณธรรมและความเชี่ยวชาญสูง การสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ เป็นการเปิดโลกทัศน์ใหม่และขยายพรมแดนของความรู้และทรัพย์สินทางปัญญาที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้งานได้จริง ทั้งการใช้อย่างสร้างสรรค์เชิงวิชาการ การใช้อย่างสร้างสรรค์เชิงสาธารณะ การใช้อย่างสร้างสรรค์เชิงนโยบาย และการใช้อย่างสร้างสรรค์เชิงพาณิชย์ เป็นต้น

ในสถาบันอุดมศึกษาที่ต้องสร้างความเข้มแข็งทางด้านวิชาการ สร้างผลงานที่มีคุณภาพสูง และสร้างความยอมรับในแวดวงวิชาการ ดังนั้นจึงควรเป็นงานวิจัยเชิงวิชาการ คือนำผลงานวิจัยไปตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติได้ หากเป็นงานวิจัยและพัฒนาที่ต้องเป็นงานวิจัยที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ตามความต้องการของผู้ใช้จริง รวมทั้งนักวิจัยสามารถเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เกี่ยวกับการใช้ความรู้ในการพัฒนา เป็นการเรียนรู้ที่ส่งเสริมและถ่ายทอดสู่ผู้อื่นได้ ประเด็นสำคัญก็คือไม่ว่าจะเป็นงานวิจัยพื้นฐานหรืองานวิจัยประยุกต์ก็ตาม ต้องเป็นงานวิจัยแท้ คือการมีผลเป็นการเรียนรู้ ส่งสมองค์ความรู้ และถ่ายทอดองค์ความรู้นั้น ๆ ได้ ผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์เป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาคุณภาพ ประสิทธิภาพและขีดความสามารถของคนไทย สนองยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ รวมทั้งการพัฒนาประเทศสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ สังคมความรู้ และสังคมแห่งภูมิปัญญา อันก่อให้เกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้และใฝ่รู้ตลอดชีวิต และวัฒนธรรมการใช้ความรู้ในการกำหนดทิศทาง ยุทธศาสตร์และการพัฒนาตลอดจนการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศ

ตัวบ่งชี้ของมาตรฐานที่ 2 จะนำเสนอในฉบับต่อไป